

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418 2, 27, 28 IR 45 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio papildymas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 28 dalimi:

„28. **Kultūros periodinis leidinys** – periodinis leidinys, kurio ne mažiau kaip 4/5 turinio yra skirta kultūros ar meno reiškiniams aprašyti, jiems profesionaliai vertinti, šiuolaikinės Lietuvos ir pasaulio kultūros įvykiams analizuoti ir informuoti apie juos, meninei kūrybai skleisti.“

2. Buvusias 2 straipsnio 28–42 dalis laikyti atitinkamai 29–43 dalimis.

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 44 dalimi:

„44. **Periodinis leidinys** – tęstinis, to paties pavadinimo, vis naujo turinio, vienodai apipavidalintas, numeruotas ar datuotas, ne rečiau kaip du kartus per kalendorinius metus leidžiamas leidinys.“

4. Buvusias 2 straipsnio 43–92 dalis laikyti atitinkamai 45–94 dalimis.

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybė remia viešosios informacijos rengėjų – juridinių asmenų – kultūrinius, šviečiamuosius ir kitų temų projektus šio įstatymo 28 straipsnyje nustatyta tvarka. Valstybės finansinė parama viešosios informacijos rengėjams teikiama konkursų tvarka ir, išskyrus finansinę paramą, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, per viešąją įstaigą Žiniasklaidos rėmimo fondą. Žiniasklaidos rėmimo fondo veiklai lėšas iš valstybės biudžeto kasmet skiria Seimas. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos negali teikti finansinės ar jai iš esmės lygiavertės paramos viešosios informacijos rengėjams.“

2. Pakeisti 27 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Finansinė parama iš valstybės biudžeto knygų leidybai, taip pat garso ir vaizdo laikmenomis platinamos produkcijos leidybai, kino filmų gamybai yra skiriama per Kultūros ministeriją bei Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją ekspertų komisijų, veikiančių prie šių ministerijų, teikimu.“

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. Žiniasklaidos rėmimo fondas

1. Žiniasklaidos rėmimo fondas (toliau – Fondas) ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – šio įstatymo nustatyta tvarka teikti paramą viešosios informacijos rengėjų projektams sudarant sąlygas įvairiapusei visuomenės informavimo plėtrai, analizuojant visuomenės informavimo raidos procesus, užtikrinant racionalų ir pagrįstą valstybės skiriamos paramos lėšų panaudojimą.

2. Fondo steigėjas ir vienintelis jo dalininkas yra valstybė. Valstybės teisės ir pareigos Fonde įgyvendina šio įstatymo 45 straipsnyje numatyta Vyriausybės įgaliota institucija. Fondas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Viešųjų įstaigų, šiuo ir kitais įstatymais, taip pat Fondo įstatais.

3. Fondas turi šiuos kolegialius organus – Fondo senatą ir Fondo tarybą (toliau – Taryba). Sprendimus dėl Fondo teikiamos valstybės finansinės paramos priima Taryba.

4. Tarybą sudaro 11 narių. 4 narius į Tarybą išrenka Fondo senatas iš asmenų pasiūlytų kandidatų sąrašo, skelbiamo viešai Fondo interneto svetainėje, Fondo įstatuose nustatyta tvarka, kitus 7 narius po vieną deleguoja šios viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų asociacijos:

- 1) Lietuvos meno kūrėjų asociacija;
- 2) Kultūros periodinių leidinių asociacija;
- 3) Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija;
- 4) asociacija „Nacionalinė spauda“;

5) Lietuvos radijo ir televizijos asociacija ir Lietuvos regioninių radijo stočių asociacija bendru sutarimu;

6) Lietuvos kabelinės televizijos asociacija ir Regioninių televizijų asociacija bendru sutarimu;

- 7) Interneto žiniasklaidos asociacija.

5. Tarybos nariais skiriami nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą, dėl savo pasiekimų ir patirties žinomi Lietuvoje ir (ar) užsienyje, išmanantys visuomenės informavimo raidos procesus, turintys ne mažesnę kaip 5 metų veiklos, akademinę ar profesinę patirtį visuomenės informavimo, kultūros, švietimo, mokslo ar žmogaus teisių srityse bei žinių ir gebėjimų, padedančių siekti Tarybai keliamų tikslų ir įgyvendinti jos funkcijas. Tarybos nariais negali būti valstybės politikai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, Vyriausybės įgaliotos institucijos darbuotojai, Fondo administracijos darbuotojai ir ekspertai, taip pat Europos Parlamento nariai, jeigu Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip.

6. Tarybos nariai skiriami 4 metų kadencijai ir jais gali būti ne daugiau kaip dvi kadencijos iš eilės. Tarybos nariu negali būti renkamas ar deleguojamas Fondo senato narys. Tarybos kadencija pradedama skaičiuoti nuo tada, kai Vyriausybės įgaliota institucija patvirtina Tarybos sudėtį. Tarybos sudėtis netvirtinama, jeigu Vyriausybės įgaliota institucija nustato, kad Tarybos narys neatitinka šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų. Tokiu atveju nustatomas 10 dienų terminas paskirti kitą asmenį į Tarybą. Jeigu Tarybos nario įgaliojimai baigiasi iki Tarybos kadencijos pabaigos, kitas asmuo į jo vietą skiriamas tik iki šios kadencijos pabaigos. Jeigu asmuo Tarybos nariu buvo ilgiau kaip 2 metus nuo Tarybos sudėties patvirtinimo, šis laikotarpis prilyginamas vienai jo kadencijai Taryboje. Taryba veikia tol, kol patvirtinama naujos sudėties Taryba. Likus ne mažiau kaip 60 dienų iki Tarybos kadencijos pabaigos, Vyriausybės įgaliota institucija kreipiasi į Tarybos narius skiriančias viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų asociacijas ir kitas organizacijas dėl naujų narių skyrimo į Tarybą.

7. Tarybos nario įgaliojimai nutrūksta anksčiau laiko, jeigu:

- 1) jis atsistatydina savo noru;
- 2) pasibaigus kadencijai, jis neskiriamas pakartotinai;
- 3) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 4) jį atšaukia paskyrusi viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų asociacija ar kita organizacija paaiškėjus aplinkybėms, dėl kurių jis negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, po to, kai į ją kreipiasi Taryba, pripažinusi, kad Tarybos narys padarė šiurkštų tarnybinį pažeidimą;
- 5) paaiškėja aplinkybės, dėl kurių jis negali būti Tarybos nariu;
- 6) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jis pripažintas kaltu dėl nusikalstamos veikos padarymo;
- 7) jis be pateisinamos priežasties daugiau kaip 3 mėnesius iš eilės nedalyvauja Tarybos posėdžiuose;
- 8) jis dėl sveikatos būklės negali eiti pareigų;
- 9) jis miršta.

8. Taryba kadencijos laikotarpiui iš savo narių išsirenka Tarybos pirmininką ir jo pavaduotoją, kuris pavaduoja pirmininką, kai šis dėl svarbių priežasčių laikinai negali eiti pareigų. Tarybos pirmininkas ir jo pavaduotojas į pareigas skiriami ir atšaukiami iš pareigų Tarybos sprendimu. Tarybos darbo tvarką nustato jos priimtas Tarybos darbo reglamentas.

9. Tarybos finansinį, ūkinį ir materialinį aptarnavimą atlieka, jai pavestas funkcijas atlikti padeda Fondo administracija, kuriai vadovauja administracijos direktorius. Asmuo, priimamas į šias pareigas, turi atitikti reikalavimus, keliamus Tarybos nariui. Fondo administracijos direktoriaus skyrimo į pareigas viešojo konkurso būdu nuostatus (tvarką) ir pareigybės aprašymą

tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Fondo administracijos direktoriaus teises ir pareigas organizuojant Fondo veiklą ir atsakomybę tvarkant, naudojant, įtraukiant į apskaitą Fondui skirtas valstybės biudžeto lėšas, veiklos vertinimo kriterijus bei tvarką nustato įstatymai, Fondo įstatatai ir Fondo administracijos direktoriaus pareigybės aprašymas.

10. Taryba viešojo konkurso būdu atranka ekspertus, kurie teikia Tarybos sprendimams priimti būtinas rekomendacijas. Taryba parenka ne mažiau kaip 3 skirtingus ekspertus kiekvienai programai, kurios nurodytos šio straipsnio 19 dalyje. Atrinkti ekspertai skiriami 2 metams. Tas pats asmuo ekspertu gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Tarybos skiriami ekspertai turi būti nepriekaištingos reputacijos, turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, ne mažesnę kaip 5 metų patirtį visuomenės informavimo, kultūros, švietimo, mokslo ar žmogaus teisių srityse, taip pat specialių žinių, įgūdžių ir reikiamą kompetenciją. Ekspertais negali būti valstybės politikai, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, Vyriausybės įgalios institucijos darbuotojai, Fondo administracijos darbuotojai, taip pat Europos Parlamento nariai, jeigu Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip. Sprendimus dėl lėšų skyrimo Taryba priima tik įvertinusi ekspertų rekomendacijas. Tais atvejais, kai Taryba neatsižvelgia į ekspertų rekomendacijas, Tarybos sprendimas ir jo pagrindimas išdėstomi Tarybos posėdžio protokole. Tarybos sprendimai dėl lėšų skyrimo skelbiami viešai. Kartu su Tarybos sprendimais skelbiami ekspertiniai vertinimai ir sutrumpinti atrinktų viešosios informacijos rengėjų projektų aprašymai su numatytais tikslais ir jų pasiekiamumo vertinimo rodikliais.

11. Tarybos veiklos forma – vieši posėdžiai. Tarybos sprendimu gali vykti ir uždari posėdžiai, jeigu juose gali būti atskleista komercinę paslaptį sudaranti informacija ir (ar) asmens duomenys, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų. Posėdžius šaukia Tarybos pirmininkas savo iniciatyva arba ne mažiau kaip 3 Tarybos narių prašymu. Informacija apie numatomus posėdžius ir jų darbotvarkę skelbiama Tarybos nustatyta tvarka. Tarybos posėdžiai laikomi teisėtais, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 6 Tarybos nariai, iš kurių bent 2 Tarybos nariai skirti Fondo senato. Tarybos sprendimai priimami atviru balsavimu paprasta posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma. Balsams pasidalijus po lygiai, lemia Tarybos pirmininko arba, jam nedalyvaujant, Tarybos pirmininko pavaduotojo balsas.

12. Tarybos nariai ir ekspertai, prieš pradėdami eiti atitinkamas pareigas, turi pateikti nešališkumo deklaraciją ir pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą, kurių formas tvirtina Taryba. Tarybos nariams, ekspertams ir administracijos direktoriui taikomi tokie patys kaip ir valstybės tarnautojams Valstybės tarnybos įstatyme nustatyti kriterijai, kuriais remiantis asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, taip pat Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatos.

13. Fondo senatą sudaro asmenys, kuriuos skiria:

- 1) Tautinių bendrijų taryba;
- 2) Nevyriausybinų organizacijų taryba;
- 3) Lietuvos jaunimo organizacijų taryba;
- 4) Lietuvos kultūros ir meno taryba;
- 5) Lietuvos mokslo taryba;
- 6) Lietuvos švietimo taryba;
- 7) Medijų taryba;
- 8) Lietuvos teisininkų draugija.

14. Kiekviena šio straipsnio 13 dalyje nurodyta organizacija į Fondo senatą turi teisę deleguoti ne daugiau kaip po 2 atstovus, atitinkančius šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus. Į Fondo senatą negali būti deleguojami Tarybos nariai, Fondo administracijos vadovas ir darbuotojai, Fondo ekspertai. Fondo senato nariai deleguojami 4 metų laikotarpiui. Fondo senato nariu asmuo gali būti ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Fondo senato kadencija pradedama skaičiuoti nuo tada, kai Vyriausybės įgaliota institucija patvirtina Fondo senato sudėtį. Fondo senato personalinė sudėtis skelbiama Fondo interneto svetainėje. Fondo senato posėdžiai yra vieši.

15. Fondo senato funkcijos:

- 1) rinkti Tarybos narius šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka;
- 2) įvertinti Tarybos veiklą šio straipsnio 25 dalyje nustatyta tvarka ir teikti dėl jos pastabas Vyriausybės įgaliotai institucijai;
- 3) teikti pastabas ir pasiūlymus Tarybai dėl Fondo veiklos gerinimo, taip pat dėl Tarybos parengtų finansuojamų projektų teikimo gairių.

16. Fondo senato veiklos organizavimo tvarka nustatoma Fondo įstatuose.

17. Fondo lėšų šaltiniai:

- 1) valstybės biudžeto asignavimai;
- 2) juridinių ar fizinių asmenų dovanotos lėšos;
- 3) kitos teisėtai įgytos lėšos.

18. Fondas viešojo konkurso tvarka remia viešosios informacijos rengėjų projektus pagal šias sritis:

- 1) kultūros periodinių leidinių;
- 2) nacionalinės periodinės spaudos;
- 3) vietinės ir regioninės periodinės spaudos;
- 4) nacionalinio radijo ir televizijos;
- 5) vietinių ir regioninių radijo ir televizijos;
- 6) internetinės žiniasklaidos.

19. Fondas viešojo konkurso tvarka remia viešosios informacijos rengėjų projektus pagal šias programas:

- 1) kultūros ir meno;
- 2) regionų informacinio skatinimo;
- 3) medijų ir informacinio raštingumo;
- 4) šviečiamųjų ir mokslo populiarinimo;
- 5) Lietuvos tautinių bendrijų (projektai tautinių bendrijų kalbomis);
- 6) lietuvių išeivijos (diasporos);

7) kitas Tarybos patvirtintas programas, kurias Taryba gali inicijuoti, atsižvelgdama į visuomenės informavimo srities prioritetus ir šios srities plėtrą.

20. Fondo veiklai skiriamo valstybės finansavimo pagal šio straipsnio 18 ir 19 dalyse numatytas sritis ir programas paskirstymas, nurodant procentinę skiriamų lėšų dalį, reikalavimai projektams ir jų paraiškoms, taip pat kitos paramos teikimo sąlygos nustatomi finansuojamų projektų teikimo gairėse. Taryba motyvuotu sprendimu ir atsižvelgdama į ekspertų rekomendacijas gali perkelti iki 3 procentų Fondo lėšų tarp šio straipsnio 18 ir 19 dalyse numatytų sričių ir programų, jeigu svarstant projektus paaiškėja, kad jie netenkina minimalių vertinimo kriterijų, nustatytų finansuojamų projektų teikimo gairėse. Šias gaires rengia Taryba, tvirtina Vyriausybė arba jos pavedimu Vyriausybės įgaliota institucija.

21. Kultūros periodinių leidinių srities projektams skiriama Fondo lėšų dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 25 procentus Fondui kasmet skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Parama pagal kultūros ir meno programą gali būti skiriama ir ilgalaikiams kultūros periodinių leidinių projektams, t. y. projektams, kurių įgyvendinimo laikotarpis yra nuo 1 iki 3 metų.

22. Regionų informacinio skatinimo programai skiriama Fondo lėšų dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 35 procentus (iš jų vietinės ir regioninės periodinės spaudos srities projektams skiriama ne mažiau kaip 25 procentai, o vietinių ir regioninių radijo ir televizijos srities projektams – ne mažiau kaip 8 procentai) Fondui kasmet skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Parama pagal regionų informacinio skatinimo programą gali būti skiriama tik vietinių ir regioninių viešosios informacijos rengėjų projektams. Reikalavimai šių projektų paraiškoms nustatomi finansuojamų projektų teikimo gairėse.

23. Pagal šį straipsnį neremiami:

1) Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pateikti ir (ar) įgyvendinami projektai, taip pat kitų viešosios informacijos rengėjų (juridinių asmenų) pateikti projektai, įgyvendinami Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose;

2) viešųjų ryšių agentūrų pateikti ir (ar) įgyvendinami projektai;

3) šio įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje nustatytų juridinių asmenų pateikti ir (ar) įgyvendinami projektai;

4) kiti projektai, neatitinkantys finansuojamų projektų teikimo gairėse nustatytų reikalavimų.

24. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija negali skleisti pagal šio straipsnio 18 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytas sritis pateiktų ir paremtų projektų turinio jų įgyvendinimo laikotarpiu.

25. Tarybos veiklą kiekvienais metais vertina Fondo senatas Fondo įstatuose nustatyta tvarka. Fondas kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos viešai paskelbia savo praėjusių metų veiklos ataskaitą ir metinių ataskaitų rinkinį.“

4 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 45 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybės politiką visuomenės informavimo srityje formuoja ir jos įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybės įgaliota institucija.“

2. Papildyti 45 straipsnį 4 dalimi:

„4. Prie Vyriausybės įgaliotos institucijos sudaroma patariamoji institucija – Medijų taryba, kuri Vyriausybės įgaliotai institucijai teikia ekspertinę nuomonę ir rekomendacijas svarbiausiais visuomenės informavimo srities politikos formavimo, koordinavimo ir įgyvendinimo klausimais, atlieka kitas šiuo įstatymu jai pavestas funkcijas. Medijų tarybos sudėtį, sudarymo tvarką ir darbo reglamentą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ne vėliau kaip iki 2020 m. gegužės 1 d. įsteigia Žiniasklaidos rėmimo fondą.

3. Valstybės, kaip viešosios įstaigos Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo dalininkės, teisės ir pareigas gyvendinanti institucija ne vėliau kaip iki 2020 m. liepos 1 d. perduoda dalininko teises Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo ir įstatymų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nustatytais atvejais ir būdais.

4. Vyriausybė ir jos įgaliota institucija iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia
Kultūros komiteto pirmininkas

Ramūnas Karbauskis